

Preek Marcus 14: 32-42

Broeders en zusters, gemeente,

Jezus in Getsemané.....wat een aangrijpend gebeuren. Drie discipelen, alleen Petrus, Johannes en Jakobus, zijn met hem mee gegaan de tuin in. De anderen bleven achter bij de ingang van de hof. Het zijn dezelfde drie discipelen die er ooit getuige van waren op die berg, weet u wel, toen daar Mozes en Elia verschenen (Mc.9:2). Toen was daar een wolk en een stem uit de hemel 'Deze is mijn Zoon...'. Wat een indrukwekkend gebeuren, toen. Wat een majesteit. Petrus zal er later nog over schrijven in z'n tweede brief: *Toen wij de glorieijke komst van onze Here Jezus Christus verkondigden, baseerden wij ons niet op vernuftige verzinsels – integendeel, wij hebben met eigen ogen zijn grootheid gezien. Want Hij ontving van God de Vader de eer en luister toen de stem van de majesteitelijke luister tegen Hem zei: Dit is mijn geliefde zoon.....* Petrus, Johannes en Jakobus waren daar op die berg getuige van de goddelijkheid en heerlijkheid van Jezus.

Wat een contrast dan met deze gebeurtenis in Getsemané. Diezelfde Jezus, God zelf in mensengedaante, kruipt nu door het stof. Diezelfde Jezus worstelt nu met zijn Vader. Voor de diepte van deze worsteling zijn geen woorden. Het lukt me waarschijnlijk bij lange na niet om de zwaarte van die worsteling onder woorden te brengen. Wat hier gebeurt, broeders en zusters, is beslissend voor de wereldgeschiedenis. Jezus worstelt in Getsemané met zijn Vader om u en om mij!

Die naam Getsemané betekent olijvenpers. In die hof staan nu nog altijd olijfbomen die er mogelijk ook al waren toen Jezus daar in gebed was. In deze hof werd in het verleden onder een enorme druk olijfolie uit olijven geperst. Hier ondergaat nu de Zoon van God een ondraaglijke druk om de drinkbeker van Gods huiveringwekkend oordeel over onze zonden leeg te drinken. Ik heb wel eens iemand horen zeggen dat Gods Zoon hier zelf als het ware werd uitgeperst. Feit is in ieder geval dat Marcus sterke woorden gebruikt om Jezus' worsteling te omschrijven. Jezus voelt zich onrustig, Hij voelt zich angstig en Hij is dodelijk bedroefd en laat zich languit op de grond vallen. Jezus wordt overvallen door een enorme huiver. Zo sterk dat Hij zijn zelfbeheersing verliest. Hij weet zich geen raad met zijn angst. Hij smeekt om steun en het gebed van Zijn vrienden. Het klamme angstzweet breekt Hem uit.

Nou, als die verheerlijking op de berg een hemelse ervaring is, dan mag je gerust zeggen dat de gebeurtenissen hier in Getsemané de hel is! Er is niets meer over van

Jezus' heerlijkheid. Languit in het stof ligt Hij daar te sidderen, terwijl het angstzweet in druppels bloed op de grond neerkomen. Toen op die berg de hemel, en nu, hier in Getsemané de hel. Zo kwetsbaar, niets is er over van die goddelijke heerlijkheid, het is nauwelijks menselijk meer te noemen, als een worm, geen mens zegt Ps.22:7, ontluisterend, ontdaan van alle pracht en praal, ligt de Zoon van God op de grond.

Vind u dat niet verbazingwekkend? Mensen die niet in Christus geloven hebben daar altijd al aanstoot aan genomen. Wat moet je nou met zo'n kwetsbare man. Hoe kan nu deze Jezus, hoe kan nu die lijdende man, de redder van de wereld zijn?

Maar ook als gelovig mens kun je het daar best lastig mee hebben. Hoe kan het? Hoe kan Jezus, Gods Zoon, zo stuk gaan? Er zijn heel wat mensen die met meer zelfbeheersing hun einde tegemoet gingen. Toen ik de film Braveheart van Mel Gibson zag vroeg ik me dat ook af. In deze verfilming van het leven en sterven van William Wallace, die streed tegen de Engelse overheersing onder Koning Eduard I, zien we iemand die onverschrokken zijn lijden en sterven tegemoet treedt. En zo zijn er heel wat meer voorbeelden te noemen uit de mensengeschiedenis.

Hoe kan het dan dat Jezus zo volledig uit het lood geslagen is? Ik denk dat dit alles te maken heeft met het feit dat Jezus' lijden van een andere orde is. En daarom is geen enkel lijden te vergelijken met het lijden dat Hij onderging. Jezus moest niet alleen een lichamelijk lijden en sterven tegemoet zien. Natuurlijk, dat was ook onnoemelijk zwaar. Als de film The Passion of the Christ een betrouwbare verfilming is van Jezus' lijden dan weet u waar ik het over heb, als u het gezien hebt. Maar dat was – hoe erg ook – niet het ergste. Zulk lijden – in misschien nog wel erger - hebben heel wat meer mensen moeten doorstaan. Nee, Jezus' lijden was zoveel zwaarder omdat Hij onder ogen moest zien dat Hij de liefdevolle aanwezigheid van zijn Vader zal moeten gaan missen. De liefde, die Hij in alle eeuwigheid heeft mogen ervaren, al voor alle eeuwen was er binnen de drie-eenheid, tussen Vader, Zoon en Geest een perfecte harmonieuze liefde. En die liefde zal Hem nu worden onthouden. En dat besef slaat de bodem onder z'n voeten weg. In plaats van de liefdevolle aanwezigheid van Zijn Vader wordt Hij overgeleverd aan het oordeel over de zonde. En er zal niemand zijn in het hele heelal die Hem bijstaat. De hemel zal zwijgen in alle toonaarden. De Vader zal van Hem weggijken. En dat maakt het verschil met bijvoorbeeld christelijke martelaars. Zij wisten juist dat zelfs in het allerergste lijden God bij hen zou zijn. Maar Jezus gaat meemaken dat Zijn Vader Hem zal laten vallen

als een baksteen. Als die werkelijkheid in alle hevigheid tot Hem doordringt smeekt Hij z'n Vader of het niet anders kan en of het niet anders mag. Hij smeekt of deze beker aan Hem voorbij mag gaan.

Mag het anders, Vader, alstublieft, mag het anders?

Opmerkelijk, vindt u niet? Jezus wist toch dat dit zou gaan gebeuren. Steeds is dit toch Zijn boodschap geweest: *Ik zal overgeleverd worden, ze zullen Mij kruisigen.... Op die manier zal ik mijn Opdracht uitvoeren: het verlorene redden!* Toen Petrus daar tegenin ging, noemde Jezus hem zelfs een satan, een tegenstander. En nu lijkt het erop dat Jezus zelf terugkrabbelt. Protesteert Hij nu tegen de weg waar Hij zelf mee had ingestemd. Hij was het toch zelf die gezegd heeft: *hier ben ik – in de boekrol staat van Mij geschreven – om Uw wil, o God, te doen (Hebr.10:7)*. Hoe kan Hij nu zo bidden? Hij heeft toch zelf ingestemd met Gods plan. En aan Gods plannen valt toch niet te tornen? Dat weet Jezus toch ook.

Hier komen we bij een ontzettend moeilijk vraagstuk. De vraag hoe Gods eeuwige raadsbesluit zich verhoudt tot de keren dat we in de bijbel zien dat God z'n plannen bijstelt. Als kleine mensen begrijpen we maar weinig van de beslissingen van het 'hemels hoofdkwartier'. Maar toch willen we in alle bescheidenheid noemen wat we in de bijbel zien gebeuren. Aan de ene kant spreekt de bijbel inderdaad nadrukkelijk over Gods eeuwige onveranderlijke raadsbesluit. God verandert nooit en komt Zijn beloften na. God is getrouw zijn plannen falen niet. Maar aan de andere kant zien we in de bijbel wel dat God zijn plannen bijstelt. God laat zich verbidden door Mozes nadat Hij, vanwege de zonde met het gouden kalf, zich voorgenomen had het volk te vernietigen en met Mozes overnieuw te beginnen. Het gebed van Mozes maakt dat Hij van gedachten verandert. Ook in het verhaal van Jona zien we dat God afziet van de vernietiging van Ninevé. Als de inwoners zich bekeren stelt God zijn plannen bij. Die kant is er dus ook. God, de onveranderlijke God, verandert wel als Zijn kinderen bidden. Zo is Hij, geen onbewogen God, die als een dictator doet wat Hij wil, zonder zich maar iets aan te trekken van z'n mensen, Nee, God heeft een hart dat bewogen is, een hart dat liefde voor recht wil laten gelden. Een hart dat als het maar half kan afziet van straffen. Een God van nieuwe kansen.

Hoe moeten we dit nou zien? God, die een eeuwig plan heeft dat onveranderlijk is en de keren dat we zien dat God z'n plannen bijstelt.

Gods onveranderlijke plan heeft te maken met Gods doel. Hij heeft een heilig

voornemen de schepping te redden en te reinigen van de zonde. Die nieuwe aarde onder de nieuwe hemel moet er komen! En die wereld zal bevolkt gaan worden door mensen die zich hebben laten verzoenen. God wil de wereld niet prijsgeven! Je zou dat Gods onveranderlijke heilsplan kunnen noemen. Die wereld komt! Zeker. Maar de weg naar het doel kan verschillen. Het lijkt dat God zich op de weg naar dat doel laat beïnvloeden. Als mensen bidden zoals Mozes, of zich bekeren zoals Ninevé, dan beïnvloedt dat Gods gemoed. Dan kan Hij afzien van Zijn voornemen. Maar het doel blijft onveranderlijk. Daar laat Hij zich niet vanaf brengen. Maar de weg naar het doel toe kan veranderen, omdat de omstandigheden veranderen. En het wonderlijke is wel dat God onze gebeden en onze bekering weer opneemt in Zijn eeuwige plan. Ik heb al wel eens vaker gezegd, we draaien met elkaar geen bandje af, alsof God ooit de wereldgeschiedenis heeft aan geslingerd en dat nu alles precies volgens Zijn voornemen gebeurt. Nee, God is heel actief betrokken bij Zijn kinderen. Hij hoort ons bidden, trekt zich aan wat in ons hart gebeurt, en zo kende Jezus Zijn Vader als geen ander.

En daarom.....daarom durfde Hij ook te bidden: *Abba, Vader, voor U is alles mogelijk....* Hij kent God als een God die zich het lot van Zijn kinderen aantrekt. God ziet Hem toch ook, Hij ziet Hem toch kronkelen tussen de olijfbomen. Hij ziet toch ook hoe ondragelijk het is voor Zijn lieve Zoon? Is dit echt de enige weg om tot Uw doel te komen?.....

Ja....., alleen zo.....alleen zo kan de eeuwige scheiding tussen God en ons opgeheven worden. Alleen zo, als Gods Zoon die scheiding tot in het diepst van al z'n vezels zal voelen, kan de kloof overbrugt. Hij moet door die angst heen, om te kunnen meevoelen met onze angst. Hij moet van God verlaten worden zodat wij het nooit meer hoeven.

En de Vader.....denk je nu echt dat het Hem onbewogen heeft gelaten om Zijn Zoon zo te zien? Zijn geliefd Kind moeten zien strijden, horen smeken tot drie keer toe, of het niet anders kon.....Bij Mozes kon het toch anders, bij Ninevé kon het toch anders, en nu, bij Zijn eigen lieve Zoon kon Hij niets anders dan tot dan tot drie keer toe zeggen 'nee'. Het kan niet, alleen zo kan er bevrijding komen. Alleen als Jij die beker van mijn toorn leegdrinkt tot de laatste druppel. Dit is echt de enige weg tot ons grote doel: de redding van mensen! Alleen zo kunnen zij dat afschuwelijke oordeel ontlopen!

Lieve mensen, wat heeft het Jezus veel gekost.....wat heeft het de Vader veel gekost. Wij kennen verhalen van mensen die hebben moeten aanzien dat een geliefde voor hun ogen gedood is, of verkracht werd. Onlangs nog zag ik een filmpje van een Noord Koreaans meisje, dat haar land ontvlucht was, en dergelijke dingen had meegemaakt. Hartverscheurend! Maar laten we niet vergeten dat onze Hemelse Vader ervoor heeft gekozen om zoiets afschuwelijks met Zijn eigen Zoon aan te zien en te laten gebeuren. God liet Zijn Kind naar deze wereld komen terwijl Hij wist wat ze met Hem gingen uitspoken. Hij wist het, maar liet Hem gaan. Hij wist hoeveel Hij zou moeten lijden, Hij wist hoe onbeschrijfelijk bang Hij zou zijn. Wat denk je, zal de God, die bewogen was met Ninevé, niet bewogen zijn geweest met Zijn eigen Kind. Maar het moest....alleen zo kon Hij ons redden van die afschuwelijke macht die zonde heet! Als de zaken er zo voor staan beginnen we misschien een beetje te beseffen hoe afschuwelijk zonde is! Maar we gaan tegelijkertijd ook beseffen hoe groot Gods liefde voor ons is. Die liefde moet zo groot zijn! God wil ons niet kwijt. Dan nog liever Zijn Zoon deze weg laten gaan. Getsemané maakt duidelijk hoeveel God van jou houdt!

Heeft Jezus hier nu te maken met een onverhoord gebed? Ja en nee.

Ja, want God gaf niet wat Hij vroeg. In die zin werd Zijn gebed niet verhoord.

Nee, want de Hebreeënbrief vertelt ons het volgende over Jezus:

Tijdens zijn dagen in het vlees heeft Hij gebeden en smekingen onder sterk geroep en tranen geofferd aan Hem, die Hem uit de dood kon redden en Hij is verhoord uit Zijn angst....(5:7).

God veranderde niet Jezus' omstandigheden. Die drinkbeker zal en moet leeg. Dat kan niet anders. Maar wat Hij wel doet is dat Hij Jezus zelf verandert. Wat Marcus ons niet vertelt en Lukas wel is dat er een engel verscheen om Jezus bij te staan in Zijn doodsangst. En dat heeft geholpen... Hij werd verhoord uit Zijn angst. Na de derde keer ging Jezus opnieuw naar Zijn slapende vrienden, niet meer met een vraag om met Hem te waken, maar met de oproep om mee te gaan, want de vijand komt eraan. En Johannes vertelt in Zijn Evangelie dat Hij zo zijn gevangenneming tegemoet lief en dat Hij aan de soldaten vraagt wie ze eigenlijk zoeken. 'Jezus van Nazareth' was het antwoord. En terwijl Jezus zich dan bekend maakt met de woorden 'Ik ben het' – eigenlijk zegt Hij 'Ik ben' dat is de Godsnaam JHWH - vallen de soldaten achterover op de grond. God heeft Hem van Zijn angst bevrijd.

Nog even terug naar de discipelen. We zouden hen haast vergeten. In een oud Joods geschrift worden regels gegeven voor de Grote Verzoendag. Dat is de enige dag in het jaar dat de Hogepriester het allerheiligste in de tempel binnengaat. De plaats waar de ark staat, met het verzoendeksel, de troon van God. Volgens de regels van dat oude boek mag de hogepriester niet slapen in de nacht voorafgaand aan zijn binnengaan in het Heilige der heiligen. Hij moet zich concentreren op z'n taak. En om wakker te blijven wordt de hogepriester geholpen door een aantal jonge priesters. Zij moeten met de hogepriester waken en als hij dreigt in slaap te vallen moeten ze hem waarschuwen door met hun vingers te knippen.

Dat is precies wat hier in Gethsemané gebeurt. Petrus, Johannes en Jakobus moeten waken met hun Hogepriester. Maar niet de Hogepriester valt in slaap, maar degenen die met Hem moeten waken. In dit beslissende uur van de wereldgeschiedenis, als de grote Hogepriester de Vader nadert in het Allerheiligste, het uur waarvan afhangt of de geschiedenis een goede afloop zal krijgen of niet, falen de knechten. Ze slapen. Alle stoere woorden ten spijt – *wij zullen u nooit in de steek laten, Heer* – de aanstaande steunpilaren van de kerk knikkebollen.

De slapende discipelen laten ons zien dat we niks, maar dan ook helemaal niks, hebben bij te dragen aan onze redding. Het is terecht dat de protestantse kerken het stof van de bijbel afbliezen en er op wezen: alleen door Christus, alleen door genade, alleen door geloof. Als het van ons had afgehangen was het niks geworden.

Maar Jezus stond op en liep zo de vijand tegemoet. Nog één dag en ze zullen Zijn afgebeulde lichaam aan een kruis spijkeren. De drinkbeker moet leeg. Een andere weg is er niet. Daar droeg Hij jouw schuld zodat jij vrijuit kunt gaan. Alles wat scheiding brengt wordt definitief van jou afgehaald!

In de tuin van de pijn, verkoos Hij als een Lam te zijn, verscheurd door angst en verdriet, maar toch zei Hij: Uw wil geschied.

Dat is het Evangelie, lieve mensen. Dat is Uw redding. Dat is de Boodschap waar we op mogen vertrouwen. Toegeven dat wij slapers zijn, en dat Hij mijn Alles is.

Heer als ik denk aan wat U voor mij deed, dan kan ik U alleen maar danken. En als ik denk aan de strijd die U streed, dan kan Ik U alleen maar danken.

Dank U wel Here Jezus .....

AMEN

Maart 2017
G.P. Hartkamp
Wapenveld